

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
2.12.2024

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2025 MAKSETTAVASTA TUOTANTOSIDONNAISESTA TULOTUESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Rahoituskaudella 2023-2027 Euroopan unionin kokonaan rahoittamasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta säädetään jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä suunnitelma-asetus, 32 -35 artikloissa. Suunnitelma-asetuksen 33 artiklan mukaan tuotantosidonnaista tulotukea voidaan myöntää tietyillä aloilla ja tiettyihin tuotantoihin tai tiettyihin niihin sisältyviin maatalouden muotoihin, jos ne ovat tärkeitä sosioekonomisista tai ympäristöön liittyvistä syistä.

Tuotantosidonnaisen tulotuen järjestelmät jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Tuotantosidonnainen tulotuki on osa Suomen CAP-suunnitelmaa. Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 31.8.2022 (komission täytäntöönpanopäätös C(2022)6022). Suomi on esittänyt muutoksia CAP-suunnitelmaan vuodelle 2025. Muutosesitys toimitettiin 26.6.2024 Euroopan komissiolle, joka hyväksyi muutosesityksen 9.10.2024 (komission täytäntöönpanopäätös C(2024)6977).

Kansallisesti tuotantosidonnaisesta tulotuesta säädetään Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetussa laissa (1332/2022). Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tuotantosidonnaisesta tulotuesta lain 15 §:n 5 momentin, 16 §:n 4 momentin ja 17 §:n 2 momentin perusteella.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Evijärven Peruna Oy:ltä, Finnamyl Oy:ltä, Lapuan Peruna Oy:ltä, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry:ltä,

Kauppapuutarhaliitto ry:ltä, Pihvikarjaliitto ry:ltä, Suomen Lammasyhdistys ry:ltä, Suomen Vuohiyhdistys ry:ltä, Suomen Teurastamoyrittäjät ry:ltä, Lihakeskusliitto ry:ltä, Sucros Oy:ltä ja ProRuis ry:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 15 §:n 5 momentin, 16 §:n 4 momentin ja 17 §:n 2 momentin nojalla ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetus vuodelta 2025 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta. Asetusehdotus sisältäisi tarkemmat säännökset emo- ja lypsylehmäpalkkiosta, sonnipalkkiosta, ulkosaariston nautapalkkiosta, teurashiehopalkkiosta, uuhipalkkiosta, kuttupalkkiosta, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiosta, tärkkelysperunapalkkiosta ja erikoiskasvipalkkiosta. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin palkkioiden ehdoista, palkkioiden määrästä ja maksamisesta. Valtioneuvoston asetus tuotantosidonnaisesta tulotuesta on tarkoitus antaa vuosittain.

4. Pykäläkohtaiset perustelut

- 1 § Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin soveltamisalasta. Asetusta sovellettaisiin suunnitelma-asetuksen 32-34 artiklan mukaiseen tuotantosidonnaiseen tulotukeen, jota myönnettäisiin seuraavina palkkioina: emo- ja lypsylehmäpalkkio, sonnipalkkio, ulkosaariston nautapalkkio, teurashiehopalkkio, uuhipalkkio, kuttupalkkio, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio, tärkkelysperunapalkkio ja erikoiskasvipalkkio.
- 2 § Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin määritelmistä. Määritelmät vastaisivat nykyisin voimassa olevan asetuksen (Valtioneuvoston asetus vuodelta 2024 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta (1273/2023)) mukaisia määritelmiä.
- 3 § Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin tuotantosidonnaisen tulotuen tukialueista. Tukialueina käytettäisiin tukialueita AB ja C, jotka määritellään tarkemmin eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetun valtioneuvoston asetuksen (1379/2022) liitteessä 1. Edellä mainitun asetuksen liitteessä 2 määritellään ulkosaaristoalueet. Pykälässä säädettäisiin myös siitä, miten maatilan sijaitseminen tietyllä tukialueella määritetään. Pykälä vastaisi tältä osin nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 4 § Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin lypsylehmistä, emolehmistä, sonneista, uuhista ja kutuista maksettavien palkkioiden yleisistä edellytyksistä. Suunnitelma-asetuksen 34 artiklan 2 kohdan mukaan, jos tuotantosidonnainen tulotuki koskee nautaeläimiä tai lampaita ja vuohia, jäsenvaltioiden on vahvistettava tukikelpoisuusedellytyksinä vaatimukset, jotka koskevat asetuksen (EU) 2016/429 IV osan I osaston 2 luvun 1 jakson mukaista eläinten tunnistamista ja rekisteröimistä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tarkemmin niistä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevista vaatimuksista, jotka eläimen tulisi täyttää, jotta siitä voitaisiin maksaa palkkio. Suunnitelma-asetuksen 34 artiklan 2 kohdan mukaan nautaeläimet tai lampaat ja vuohet on katsottava tukikelpoiksi, jos tunnistus- ja rekisteröintivaatimukset täyttyvät asianomaisena hakuvuonna tiettyyn jäsenvaltion vahvistamaan päivämäärään mennessä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin edellä mainitusta päivämäärästä, joka olisi 31.1.2025. Palkkio voitaisiin myöntää eläimestä, jonka tunnistus- ja

rekisteröintivaatimukset täyttyvät ja joka on tuenhakijan hallinnassa edellä mainittuna päivänä. Edellä mainitun päivän mukainen eläimen rekisteröinti nautarekisterissä tai lammas- ja vuohirekisterissä määrittäisi toimenpiteen tai toimenpiteet, joissa eläin on palkkiokelpoisena tai mahdollisesti palkkiokelpoisena eläimenä vuonna 2025 edellyttäen, että tuenhakija on hakenut kyseisestä toimenpiteestä myönnettävää palkkiota. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin mahdollisesti palkkiokelpoisista eläimistä ja niiden ikävaatimuksista. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.

- 5 § Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin emo- ja lypsylehmäpalkkion myöntämisen edellytyksistä. Palkkio voitaisiin myöntää palkkiokelpoisesta lypsylehmästä ja emolehämästä, joka on poikanut vähintään kerran tukivuonna tai sitä edeltäneinä kahtena vuonna. Edellytyksenä olisi lisäksi, että tila toimittaa maitoa tai maidosta jalostettuja tuotteita myyntiin tai myy nautaeläimiä eloon tai teuraaksi tai noudattaa muutoinkin tavanomaista tuotantotapaa. Vaatimus tavanomaisesta tuotantotavasta koskisi tukialueesta riippumatta palkkiokelpoisia lypsylehmiä ja emolehmiä. Edellytykset vastaisivat nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 6 § Asetuksen 6 §:ssä säädettäisiin emo- ja lypsylehmäpalkkioon oikeuttavan keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta. Keskimääräinen eläinmäärä määräytyisi nautarekisterin perusteella tuenhakijan hallinnassa 1 päivästä helmikuuta 31 päivään joulukuuta 2025 olleiden palkkion ehdot täyttävien lypsylehmien ja emolehmien palkkiokelpoisuuspäivien perusteella. Keskimääräinen eläinmäärä saataisiin laskemalla yhteen yksittäisten eläinten palkkiokelpoisuuspäivät, jakamalla summa luvulla 334 ja pyöristämällä tulos kahden desimaalin tarkkuuteen.
- 7 § Asetuksen 7 §:ssä säädettäisiin emo- ja lypsylehmäpalkkion määrästä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin eläinakohtaisen palkkion määrästä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin palkkioiden tukialuekohtaisista enimmäismääristä. Manner-Suomen tukialueella AB enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi miljoonalla eurolla CAP-suunnitelman muutoksen mukaisesti. Emo- ja lypsylehmäpalkkiota voitaisiin myöntää enintään 42,9 miljoonaa euroa Manner-Suomen tukialueella AB. Jos eläinakohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaisi tukialueittaisen enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinakohtaista palkkion määrää pienennetään vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 8 § Asetuksen 8 §:ssä säädettäisiin sonnipalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentin mukaan palkkio voitaisiin myöntää vähintään 11 kuukauden ikäisestä sonnista, joka on ollut vuonna 2025 maatilalla yhtäjaksoisesti vähintään 60 vuorokautta alkaen aikaisintaan siitä päivästä, jolloin edellä mainittu ikävaatimus on täyttynyt. Sonnipalkkion myöntämisen edellytyksenä olisi lisäksi, että maatila myy sonneja eloon tai teuraaksi ja muutoinkin noudattaa tavanomaista tuotantotapaa. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 9 § Asetuksen 9 §:ssä säädettäisiin sonnipalkkion määrästä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin eläinakohtaisen palkkion määrästä ja 2 momentissa tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Tukialueella C sonnipalkkion enimmäismäärää ehdotetaan alennettavaksi 1,5 miljoonalla eurolla CAP-suunnitelman muutoksen mukaisesti. Sonnipalkkiota voitaisiin myöntää tukialueella C enintään 17,9 miljoonaa euroa. Jos

eläinakohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaisi tukialueittaisen enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinakohtaista palkkion määrää pienennetään vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.

- 10 § Asetuksen 10 §:ssä säädettäisiin ulkosaariston nautapalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentin mukaan ulkosaariston nautapalkkio voitaisiin myöntää lypsylehmästä ja emolehmästä, joka on poikunut vähintään kerran tukivuonna tai sitä edeltäneinä kahtena vuonna sekä vähintään 12 kuukauden ikäisestä sonnista. Keskimääräinen eläinmäärä, jonka perusteella palkkio määräytyy, laskettaisiin 6 §:ssä säädettyllä tavalla. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tavanomaisen tuotantotavan vaatimuksesta. Ulkosaariston nautapalkkion myöntämisen edellytyksenä olisi, että maatila toimittaa maitoa tai maidosta jalostettuja tuotteita myyntiin tai myy nautaeläimiä eloon tai teuraaksi ja muutoinkin noudattaa tavanomaista tuotantotapaa. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 11 § Asetuksen 11 §:ssä säädettäisiin ulkosaariston nautapalkkion määrästä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin eläinakohtaisen palkkion määrästä ja 2 momentissa tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Jos eläinakohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaa edellä mainitun enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinakohtaista palkkion määrää pienennettäisiin vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 12 § Asetuksen 12 §:ssä säädettäisiin emo- ja lypsylehmäpalkkion sekä ulkosaariston nautapalkkion maksamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan emo- ja lypsylehmäpalkkio sekä ulkosaariston nautapalkkio maksettaisiin kahdessa erässä. Ensimmäisessä erässä palkkio maksettaisiin niiden eläinmäärien perusteella, jotka ovat kertyneet tuenmääräytymisvuonna 1 päivästä helmikuuta 15 päivään syyskuuta. Toinen erä maksettaisiin niiden eläinmäärien perusteella, jotka ovat kertyneet tuenmääräytymisvuonna 1 päivästä helmikuuta 31 päivään joulukuuta. Toisessa erässä maksettavasta palkkion määrästä vähennettäisiin ensimmäisessä erässä maksettu palkkion määrä. Pykälän 2 momentin mukaan samasta eläimestä maksettava emo- ja lypsylehmäpalkkio tai ulkosaariston nautapalkkio voitaisiin jakaa useammalle tuenhakijalle niiden palkkiokelpoisuuspäivien määrän perusteella, jonka eläin on ollut kyseisen tuenhakijan hallinnassa. Pykälän 3 momentin mukaan, jos eläimestä on maksettu 8 §:ssä tarkoitettua sonnipalkkiota, siitä ei voitaisi enää maksaa ulkosaariston nautapalkkiota. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 13 § Pykälässä säädettäisiin sonnipalkkion maksamisesta. Myös sonnipalkkio maksettaisiin kahdessa erässä. Jos sonnista on maksettu tuki jo ensimmäisessä erässä, siitä ei enää maksettaisi toisessa erässä. Pykälän 2 momentin mukaan samasta sonnista voitaisiin maksaa sonnipalkkio vain kerran eläimen elinaikana. Jos eläimestä on maksettu ulkosaariston nautapalkkiota, siitä ei voitaisi maksaa enää sonnipalkkiota. Palkkio maksettaisiin sille tuenhakijalle, jonka osalta Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu tilallapitoaika ensin täyttyy. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 14 § Asetuksen 14 §:ssä säädettäisiin teurashiehopalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vaatimuksista, jotka olisi täytyttävä, jotta palkkio

voitaisiin myöntää. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa palkkiota ei myönnettäisi. Asetus vastaisi tältä osin sisällöltään nykyistä asetusta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin vähintään 10 vuorokauden tilallapitoajasta. Palkkio maksettaisiin sille tuenhakijalle, joka täyttää edellä mainitun tilallapitoaikaa koskevan vaatimuksen viimeisenä ennen eläimen teurastusta. Suunnitelma-asetuksen 34 artiklan 2 kohdan mukaan nautaeläimet tai lampaat ja vuohet on katsottava tukikelpoisiksi, jos tunnistus- ja rekisteröintivaatimukset täyttyvät asianomaisena hakuvuonna tiettyyn jäsenvaltion vahvistamaan päivämäärään mennessä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin edellä mainitusta päivämäärästä, joka olisi 10.1.2025. Palkkio voitaisiin myöntää eläimestä, joka on tuenhakijan hallinnassa ja jonka tunnistamis- ja rekisteröimisvaatimukset täyttyvät edellä mainittuna päivänä. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tarkemmin mahdollisesti palkkiokelpoisista eläimistä ja niiden ikävaatimuksista.

- 15 § Asetuksen 15 §:ssä säädettäisiin teurashiehopalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin eläinakohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Jos eläinakohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaa edellä mainitun enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinakohtaista palkkion määrää pienennettäisiin vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 16 § Asetuksen 16 §:ssä säädettäisiin teurashiehopalkkion maksamisesta. Palkkio maksettaisiin yhdessä erässä. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 17 § Asetuksen 17 §:ssä säädettäisiin uuhipalkkioiden myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentin mukaan uuhipalkkiota myönnettäisiin uuhien keskimääräisen määrän perusteella siten, että palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärä voi olla enintään vuonna 2025 syntyneiden karitsoiden määrä. Edellytyksenä olisi lisäksi, että lammastila myy lompaita eloon tai teuraaksi ja muutoinkin noudattaa tavanomaista tuotantotapaa. Momentti vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta. Pykälän 2 momentin mukaan karitsoiden määrä ei kuitenkaan rajoittaisi palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärää, jos tuenhakija olisi aloittanut lampaiden pidon vuonna 2025. Asetus vastaisi tältä osin voimassa olevaa asetusta. Pykälän 3 momentin mukaan poikimisilmoitukset lammas- ja vuohirekisteriin olisi tehtävä viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2026.
- 18 § Asetuksen 18 §:ssä säädettäisiin kuttupalkkion myöntämisen edellytyksistä. Kuttutilan tulisi toimittaa vuohenmaitoa tai vuohenmaidosta valmistettuja tuotteita myyntiin ja muutoinkin noudattaa tavanomaista tuotantotapaa. Kuttutilalla olisi oltava sopimus maitoa jalostavan laitoksen kanssa, maatilan olisi tehtävä elintarvikelain (297/2021) 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus elintarviketoiminnasta tai tilalla olisi oltava elintarvikelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu hyväksytty elintarvikehuoneisto viimeistään sinä päivänä, jolloin eläimistä maksettavaa tuotantosidonnaista tulotukea koskeva vuosittainen tukihakemus voidaan viimeistään jättää.
- 19 § Asetuksen 19 §:ssä säädettäisiin uuhista ja kutuista maksettaviin palkkioihin oikeuttavan keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta. Pykälän mukaan keskimääräinen eläinmäärä määräytyisi lammas- ja vuohirekisterin perusteella

tuenhakijan hallinnassa 1 päivästä helmikuuta 31 päivään joulukuuta 2025 olleiden palkkion ehdot täyttävien eläinten palkkiokelpoisuuspäivien perusteella.

- 20 § Asetuksen 20 §:ssä säädettäisiin Manner-Suomen tukialueen AB uuhipalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin eläinkohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Jos eläinkohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaa edellä mainitun enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinkohtaista palkkion määrää pienennettäisiin vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 21 § Asetuksen 21 §:ssä säädettäisiin tukialueen AB ulkosaariston ja Manner-Ahvenanmaan uuhipalkkion sekä tukialueen AB kuttupalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin eläinkohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Jos eläinkohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaa edellä mainitun enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinkohtaista palkkion määrää pienennettäisiin vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 22 § Asetuksen 22 §:ssä säädettäisiin uuhipalkkioiden ja kuttupalkkion maksamisesta. Palkkiot maksettaisiin yhdessä erässä. Samasta eläimestä maksettava palkkio voitaisiin jakaa useammalle tuenhakijalle niiden palkkiokelpoisuuspäivien määrän perusteella, jonka eläin on ollut kyseisen tuenhakijan hallinnassa. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 23 § Asetuksen 23 §:ssä säädettäisiin teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vaatimuksista, jotka olisi täyttyttävä, jotta palkkio voitaisiin myöntää. Pykälän 2 momentin mukaan teuraskaritsapalkkiota voitaisiin myöntää karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Teuraskilipalkkiota voitaisiin myöntää kileistä, joiden ruhopaino on vähintään 10 kiloa. Momentissa säädettäisiin tarkemmin vähintään 10 vuorokauden tilallapitoajasta. Palkkio maksettaisiin sille tuenhakijalle, joka täyttää edellä mainitun tilallapitoaikaa koskevan vaatimuksen viimeisenä ennen eläimen teurastusta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa palkkiota ei myönnettäisi. Pykälän 4 momentin mukaan viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2026 lammas- ja vuohirekisteriin tehdyt teurastusilmoitukset otettaisiin huomioon tukivuoden eläinmäärää laskettaessa. Suunnitelma-asetuksen 34 artiklan 2 kohdan mukaan nautaeläimet tai lampaat ja vuohet on katsottava tukikelpoisiksi, jos tunnistus- ja rekisteröintivaatimukset täyttyvät asianomaisena hakuvuonna tiettyyn jäsenvaltion vahvistamaan päivämäärään mennessä. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin edellä mainituista päivämääristä, jotka olisivat 10.1.2025 ja 1.6.2025. Teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio voitaisiin myöntää eläimestä, joka on syntynyt ennen ensiksi mainittua päivämäärää ja joka on tunnistettu ja rekisteröity 4 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ja on tuenhakijan hallinnassa ensiksi mainittuna päivämääränä. Jos eläin on syntynyt ensiksi mainitun päivämäärän jälkeen, sen olisi oltava tunnistettu ja rekisteröity 4 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ja tuenhakijan hallinnassa jälkimmäisenä edellä mainituista päivämääristä. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin mahdollisesti palkkiokelpoisesta eläimestä.
- 24 § Asetuksen 24 §:ssä säädettäisiin teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin eläinkohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion

enimmäismäärästä. Jos eläinkohtainen palkkion määrä kerrottuna palkkioon oikeuttavalla eläinten kokonaismäärällä johtaa edellä mainitun enimmäismäärän ylittymiseen tai alittumiseen, eläinkohtaista palkkion määrää pienennettäisiin vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.

- 25 § Asetuksen 25 §:ssä säädettäisiin teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion maksamisesta. Palkkio maksettaisiin yhdessä erässä kuten nykyisinkin.
- 26 § Asetuksen 26 §:ssä säädettäisiin tärkkelysperunapalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentin mukaan tärkkelysperunapalkkion myöntämisen edellytyksenä olisi, kuten nykyisinkin, että tuenhakija tekee tärkkelysperunan viljelyalasta viljelysopimuksen perunatärkkelysteollisuuden kanssa. Pykälän 2 momentin mukaan tärkkelysperunapalkkiota ei myönnettäisi tärkkelysperunan siemenlisäysalasta. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 27 § Asetuksen 27 §:ssä säädettäisiin tärkkelysperunapalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin hehtaariohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Tukialueilla AB ja C tärkkelysperunapalkkion enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 0,5 miljoonalla eurolla CAP-suunnitelman muutoksen mukaisesti. Tukialueilla AB ja C tärkkelysperunapalkkiota voitaisiin myöntää enintään 4,2 miljoonaa euroa. Jos hyväksyttävien hakemusten perusteella laskettava palkkion määrä ylittäisi tai alittaisi edellä mainitun enimmäismäärän, palkkion määrää pienennetään vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 28 § Asetuksen 28 §:ssä säädettäisiin erikoiskasvipalkkion myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin palkkioon oikeuttavista kasveista. Pykälän 2 momentin mukaan palkkioon oikeuttava kasvi olisi ilmoitettava tukihakemuksessa. Pykälän 3 momentin mukaan tuenhakijan olisi tehtävä, kuten nykyisinkin, sokerijuurikkaan viljelystä sopimus sokeriteollisuuden kanssa. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa asetusta.
- 29 § Asetuksen 29 §:ssä säädettäisiin erikoiskasvipalkkion määrästä. Pykälässä säädettäisiin hehtaariohtaisen palkkion määrästä ja tukialueen palkkion enimmäismäärästä. Jos hyväksyttävien hakemusten perusteella laskettava palkkion määrä ylittäisi tai alittaisi edellä mainitun enimmäismäärän, palkkion määrää pienennetään vastaavasti suhteessa ylittymiseen tai suurennetaan suhteessa alittumiseen.
- 30 § Asetuksen 30 §:ssä säädettäisiin Euroopan komission päätöksen huomioonottamisesta. Asetuksessa tarkoitettuja palkkioita myönnettäisiin kuitenkin vain, jos Euroopan komission palkkioita koskevasta päätöksestä ei muuta johdu.
- 31 § Asetuksen 31 §:ssä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.
- Liite Liitteessä määriteltäisiin avomaanvihannekset.

5. Taloudelliset vaikutukset

Tuotantosidonnainen tulotuki on kokonaan Euroopan unionin rahoittamaa tukea. Tuotantosidonnaisesta tulotuesta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion talousarvion momentilta 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki). Vuoden 2025 valtion talousarvion mukaan kyseisen momentin määräraha on 524,200 miljoonaa euroa. Momentin määrärahasta käytetään vuonna 2025 emo- ja lypsylehmäpalkkiota varten enintään noin 44,9 miljoonaa euroa, sonnipalkkiota varten enintään noin 32,5 miljoonaa euroa, ulkosaariston nautapalkkiota varten enintään noin 2,2 miljoonaa euroa, teurashiehopalkkiota varten enintään noin 1,6 miljoonaa euroa, uuhipalkkioita ja kuttupalkkiota varten enintään noin 2,0 miljoonaa euroa, teuraskili- ja teuraskaritsapalkkiota varten enintään noin 1,1 miljoonaa euroa, tärkkelysperunapalkkiota varten enintään noin 4,2 miljoonaa euroa ja erikoiskasvipalkkiota varten enintään noin 13,2 miljoonaa euroa eli yhteensä noin 101,7 miljoonaa euroa. Vastaavat Euroopan unionilta saatavat tulot tuloutetaan momentille 12.30.01 (EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot).

6. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta annettiin 10 lausuntoa. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Ruokavirasto, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Elintarviketeollisuusliitto ry, Lihakeskusliitto ry, Suomen Lammasosuuskunta, Suomen Lammasyhdistys ry, Suomen Teurastamoyrittäjät ry, Finnamyl Oy ja Lapuan Peruna Oy.

Ruokaviraston lausunnon perusteella tarkennettiin 23 §:n 4 momentin sanamuotoa lammas- ja vuohirekisteriin tehtävistä teurastusilmoituksista.

Suomen Teurastamoyrittäjät ry:n lausunnossa todettiin, että on suotavaa, että tukisummat säilyvät samansuuruisina ja samalla tavoin laskettavina, koska näin tuottajat pystyvät arvioimaan tulojaan. Lisäksi lausunnossa ehdotettiin, että teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion tukikatto korotettaisiin 35 eurosta/palkkiokelpoinen teuraskaritsa tai -kili esimerkiksi jopa 40 euroon eläintä kohden. Myös Suomen Lammasosuuskunnan ja Suomen Lammasyhdistys ry:n lausunnoissa ehdotettiin lampaista ja vuohista maksettavien palkkioiden korottamista. Suomen Lammasyhdistys ry:n lausunnossa todettiin, että oleellista on, että kaikki lampaille ja vuohille varatut varat käytetään täysimääräisesti lampaiden ja vuohien tukiin. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n lausunnossa esitettiin uuhista ja kutuista maksettavien palkkioiden sekä teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion korottamista. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska CAP –suunnitelman mukaiset maksimitukitasot eivät ole EU-lainsäädännön edellyttämien hyvän varainhoitotavan vaatimusten takia ylitettävissä. Palkkiot maksetaan tuotantosidonnaisia tukia saavien tuotantosuuntien kokonaistilanne huomioon ottaen siten, että tuotantosidonnaisiin tukijärjestelmiin käytettävissä oleva enimmäismäärä saadaan mahdollisimman tarkoin hyödynnettyä. Määrärahojen siirtoja eri tuotantosuuntien välillä tehdään EU-säädösten sallimissa rajoissa. CAP-suunnitelman mukaisten maksimitukitasojen nostamisesta vuodesta 2026 alkaen ryhdytään kuitenkin neuvottelemaan Euroopan komission kanssa.

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n lausunnossa esitettiin, että emo- ja lypsylehmäpalkkio sekä ulkosaariston nautapalkkio tulisi maksaa koko kalenterivuodelta sen sijaan, että palkkio maksetaan helmikuun alusta vuoden loppuun. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska kyseisissä palkkioissa kertymäjakso, jolta palkkiota maksetaan, voi alkaa vasta hakuajan jälkeen. Kertymäjakso ei siten palkkioiden toimeenpanoon liittyvistä syistä voi alkaa heti vuoden alusta. Lisäksi SLC rf:n lausunnossa esitettiin, että teuraskaritsapalkkiossa tulisi olla kolmas

viitepäivä. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska muutos vaatisi ensin CAP-suunnitelman muuttamisen. SLC rf:n lausunnossa esitettiin myös, että nautaeläinpalkkioista tulisi maksaa ennakkoa. Säädetäväksi ehdotetulla valtioneuvoston asetuksella ei määritellä palkkioiden maksuaikatauluja. Eri eläintukijärjestelmiin liittyvät työvaiheet on Ruokavirastossa rytmitetty ympäri vuoden, jotta kaikki tuet saadaan käsiteltyä ja maksettua nykyisillä resursseilla. On tärkeää, että tuensaajille luvattuun maksuaikatauluun voidaan edelleen luottaa, se on tasapuolinen ja toteutettavissa.

Lihakeskusliitto kannatti lausunnossaan asetusehdotuksen 23 ja 24 §:ää. Lisäksi Lihakeskusliiton lausunnossa todettiin, että ruhopainon 18 kilon alaraja on erittäin tärkeää säilyttää. Lihakeskusliitto painotti myös lihantarkastuksen tärkeyttä, ja piti välttämättömänä, että palkkio maksetaan vain tarkastetuista ruhoista.

Elintarviketeollisuusliitto ry:n lausunnossa todettiin, että tärkkelysperunapalkkiolla ja erikoiskasvipalkkiolla on tärkeä merkitys elintarviketeollisuudelle raaka-ainesaannin turvaamisessa. Lapuan Peruna Oy:n ja Finnamyl Oy:n lausunnossa painotettiin tärkkelysperunapalkkion korotuksen merkitystä ja palkkion jatkumisen tärkeyttä.

Valtiovarainministeriöllä ja ympäristöministeriöllä ei ollut lausuttavaa asetusehdotuksesta.

7. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian kiireellisyyden vuoksi.

8. Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vuodelta 2025 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta.